

ÅRSRAPPORT 2020

Norsk senter for
informasjonssikring

Innhold

- 1 Innledning | **s. 4-7**
- 2 Fakta om NorSIS | **s. 8-9**
- 3 Avsluttede prosjekter | **s. 10-15**
- 4 Løpende aktiviteter | **s. 16-21**
- 5 Samarbeid og eksterne prosjekter | **s. 22-25**
- 6 Nettverk og arrangementer | **s. 26-31**
- 7 Rapporter og undersøkelser | **s. 32-35**
- 8 Status på noen sentrale områder | **s. 36-37**
- 9 Mål og strategi | **s. 38-40**
- 10 Oppsummering: Nøkkeltall og resultater | **s. 41**

1 Innledning

Lyndigitaliseringen har synliggjort et stort behov for grunnleggende digital sikkerhet

Samtidig som Norge delvis stengte ned i mars i fjor, økte nordmenns behov for digitale løsninger dramatisk, både på jobb og privat. Sjelden har behovet for forståelig og nøytral kunnskap om trygg nettbruk vært mer synlig enn i annerledesåret 2020.

Nærmest over natten var mer enn halvparten av alle arbeidstakere i Norge tvunget til en hjemmekontortilværelse. Behovet for å bruke nettet til alt fra å handle og opprettholde sosial kontakt til å kunne utføre jobben sin økte markant. 2020 har på mange måter vært annerledesåret, også for NorSIS.

Bare en uke etter at de strenge koronatiltakene ble innført, lanserte NorSIS, sammen med NSR, en egen temaside med tips og råd for en trygg digital koronahverdag. Informasjonsbehovet for å sette opp et trygt hjemmekontor var enormt. De kriminelle var raskt ute med å utnytte annerledesheten og usikkerheten som pandemien skapte. I løpet av kort tid kom det bølger av digitale svindelforsøk mot både befolkningen og virksomhetene.

Kraftig økning i interessen for informasjonssikkerhet

NorSIS har opplevd en kraftig økning i behovet for å få råd og tips for en tryggere digital hverdag i hele samfunnet:

- Sammenlignet med 2019 økte medieomtalen av NorSIS i 2020 med hele 31 prosent. I gjennomsnitt ble NorSIS nevnt mer enn 5 ganger daglig i norske medier i fjor. Dette er et resultat av mer målbevisst bruk av pressemeldinger og innslag av saker samt at vi har vært tilgjengelige for og prioritert pressehenvendelser.
- På nettvett.no deler NorSIS råd og tips om trygg nettbruk. Nettsiden har hatt en trafikkøkning på 27 prosent fra 2019 til 2020.

- Under Nasjonal sikkerhetsmåned 2020 bestilte 672 virksomheter med til sammen 205 927 ansatte en digital opplæringspakke i informasjonssikkerhet. 9 av 10 svarte i etterkant at de var fornøyde eller svært fornøyde med kurset.
- Koronasituasjonen førte også til en kraftig økning i bruken av digitale ressurser for barn og unge, både i skolen og privat. I samarbeid med næringsklyngen CyberLand og Innlandet fylkeskommune lanserte NorSIS våren 2020 et gratis og tilpasset e-opplæringsprogram for å gjøre alle skoleledere, lærere, foreldre og elever i Norge tryggere på nett.

Suksess med nettvett formidlet med video

Kjerneformålet til NorSIS er å bidra til en trygg digital hverdag for virksomheter og befolkning ved å motivere dem til å endre sin atferd. Dette har vi gjort gjennom veiledning og rådgivning i mange år, blant annet på nettvett.no og slettmeg.no. I 2020 utvidet vi tilbudet til å inkludere veiledning og råd også i videoformat.

I forbindelse med Nasjonal sikkerhetsmåned lanserte vi en ny satsing med mer bruk av video i formidlingen av råd og tips. På videoportalen SecFlix har vi og våre mange samarbeidspartnere i både privat og offentlig sektor publisert nærmere 50 videoer. Allerede første dag hadde videoene over 53 500 sidevisninger.

Omstilling og spissing i NorSIS

Det er ikke bare formidlingen og kommunikasjonen som er fornyet i NorSIS. Både styret og administrasjonen har vært gjennom utskiftninger i løpet av året som har gått.

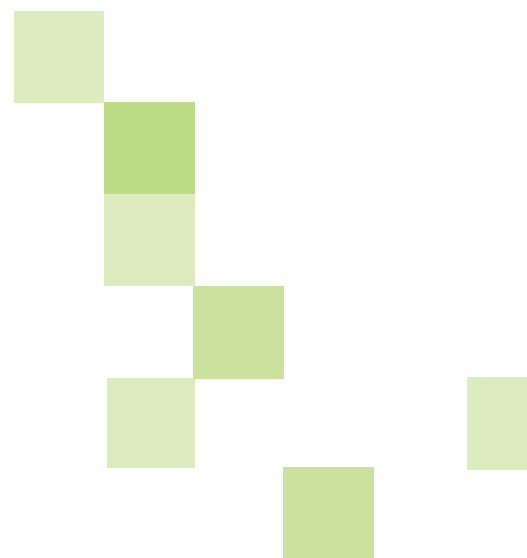
NorSIS skal fortsette å utvikle seg, slik at vi kan tilby enda bedre tjenester til målgruppene våre. Vi vil bygge videre på den unike posisjonen vi har gjennom å utvikle merkevarene våre og jobbe enda tettere med samarbeidspartnere. Vi ønsker at våre tjenester skal oppfattes som publikumsrettede, engasjerende, relevante og troverdige for både befolkningen og små og mellomstore bedrifter.

Større behov for NorSIS og sikkerhetskompetanse enn noensinne

Lyndigitaliseringen av Norge gjør oppdraget til NorSIS mer relevant enn noensinne. Når skole, jobb og en rekke sosiale funksjoner blir flyttet hjem og på nett, er den grunnleggende sikkerhetskompetansen hver og en har desto viktigere.

Som en uavhengig og nøytral formidler av informasjonssikkerhet har NorSIS en svært viktig og relevant rolle å spille fremover, i tett samarbeid med både offentlige og private aktører. Det er ingenting som tyder på at behovet blir mindre i årene som kommer.

Godt sikkerhetsår!

«Sjelden har behovet for forståelig og nøytral kunnskap om trygg nettbruk vært mer synlig»

«Lyndigitaliseringen
av Norge gjør oppdraget
til NorSIS mer relevant
enn noensinne»

Trude Talberg-Furulund på NRK Dagsrevyen
Foto: NorSIS

Hans Marius Tessem på TV2 Nyhetskanalen
Foto: NorSIS

Hans Marius Tessen på NRK Dagsnytt 18
Foto: NorSIS

Vidar Sandland på NRK
Foto: NorSIS

31 %

Økning i medieomtalen
av NorSIS i 2020

27 %

Økning i antall brukere
av nettvett.no i 2020

205 927

Antall norske ansatte det ble
bestilt digital opplæring til
i anledning Nasjonal
sikkerhetsmåned

349 265

Antall visninger av
videoene på SecFlix

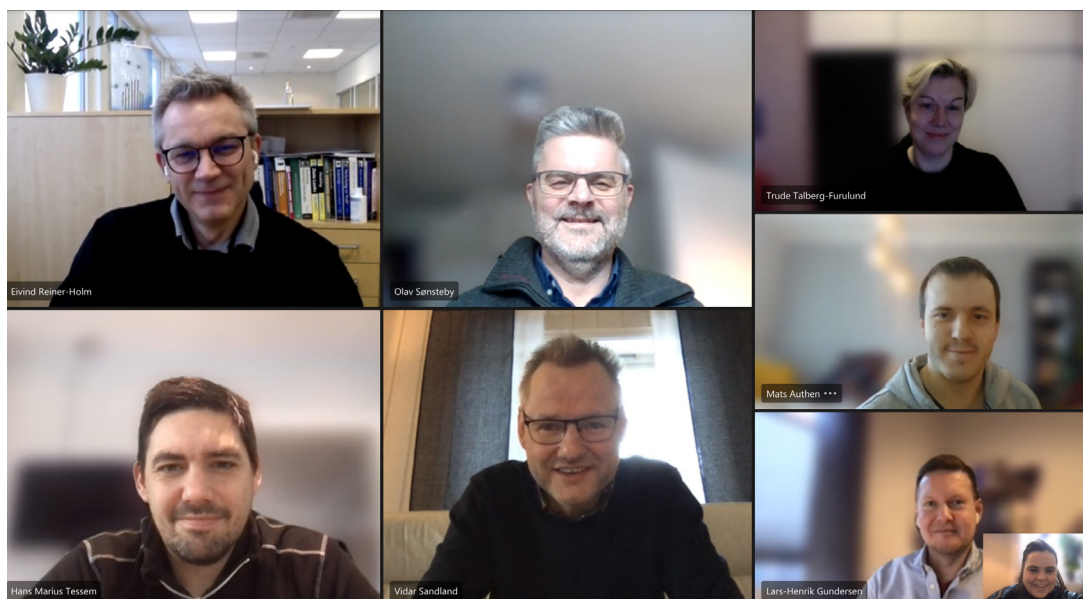

Foto: NorSIS

2 Fakta om NorSIS

Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS) er en ideell og uavhengig organisasjon og medlemsforening som ble stiftet i 2009. Virksomheten er en videreføring av Senter for informasjonssikring (SIS), som ble opprettet av Handels- og næringsdepartementet som et prøveprosjekt i 2000. I 2006 flyttet SIS til Gjøvik og ble etter hvert videreført som NorSIS.

Mandat/formål

NorSIS jobber for en trygg digital hverdag for alle. Dette gjøres gjennom veiledning og opplæring av enkeltindivider og virksomheter, samt ved å informere og dele kunnskap som skaper forståelse og endrer atferd. God sikkerhetskultur bidrar til økt verdiskaping og styrker velferden.

Styringsinstruks

- NorSIS mottar årlig tilsagnsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet med tilskudd til drift av virksomheten. Tilskuddet skal styrke informasjonssikkerheten og gjøre informasjons- og kommunikasjonsteknologien i samfunnet mindre sårbar. Tilskuddet er en del av regjeringens helhetlige satsing på informasjonssikkerhet.
- NorSIS er en uavhengig og nøytral informasjonssikkerhetsinstans og skal opptre i samsvar med det. Informasjonen fra NorSIS skal være åpen og tilgjengelig for alle.
- NorSIS skal gjennom sin uavhengige rolle etablere og videreutvikle møteplasser og arenaer for å bygge kompetanse og erfaringer. I tillegg skal NorSIS løfte frem viktige tiltak for bedre informasjonssikkerhet for målgruppen.

- NorSIS skal som uavhengig aktør aktivt søke samarbeid med media for å nå sine målgrupper. Senterets aktivitet skal bidra til å fremme god sikkerhetskultur hos brukere av informasjonssystemer og nettverk, blant annet gjennom bevisstgjøring av trusler og tiltak.

Våren 2020 valgte Peggy Heie å slutte som administrerende direktør i NorSIS. Jan Fredrik Bjørntvedt fungerte som konstituert direktør inntil Lars-Henrik Gundersen tok over som ny administrerende direktør fra 1. desember 2020. Han kommer fra stillingen som seniorrådgiver i konsultentselskapet Sopra Steria og har bred erfaring med informasjonssikkerhetsarbeid.

Administrerende direktør i IBM Norge, Hans-Henrik Merckoll, erstattet Morten Andreas Meyer som styreleder i NorSIS våren 2020.

NorSIS har per 31. desember 2020 åtte fast ansatte og en på engasjement. I tillegg er fem studenter engasjert på deltid. Medarbeiderne har bred og relevant høyere utdanning og lang erfaring innen informasjonssikkerhet, både fra privat og offentlig sektor.

NorSIS sitt styre

- **Hans-Henrik Merckoll** (leder), administrerende direktør i IBM Norge
- **Bjørn Erik Thon** (nestleder), direktør i Datatilsynet
- **Lars Rognås**, daglig leder i Total Innovation
- **Kristine Beitland**, direktør for myndighetskontakt i Microsoft
- **Nils Kalstad**, instituttleder for informasjonssikkerhet og kommunikasjonsteknologi ved NTNU på Gjøvik
- **Karoline Tømte**, ansattrepresentant, NorSIS

3 Avsluttede prosjekter

NorSIS har gjennomført og avsluttet flere store prosjekter i løpet av 2020. Spesielt Nasjonal sikkerhetsmåned var en prioritert satsing. Prosjektet knyttet til kompetansetiltak i grunnopplæringen har også vært en viktig aktivitet.

Videre har NorSIS gjennomført et delprosjekt om oppfølging av anbefalingene i Difi-rapporten «Arbeid med informasjonssikkerhet i statsforvaltningen, kunnskapsgrunnlag» på oppdrag fra Digitaliseringsdirektoratet.

Det har vært stor bredde i fjorårets avsluttede prosjekter, både når det gjelder målgruppe og innhold:

Nasjonal sikkerhetsmåned

Om Nasjonal sikkerhetsmåned

Formålet med Nasjonal sikkerhetsmåned er å bidra til en trygg digital hverdag for næringsliv og befolkning gjennom økt kompetanse, styrket bevissthet og endret atferd. NorSIS koordinerte i 2020 kampanjen for tiende gang på vegne av Justis- og beredskapsdepartementet. Vi samarbeider også med ENISA, EUs informasjonssikkerhetsorgan, om den årlige nasjonale sikkerhetsdugnaden.

Et av produktene som NorSIS tilbyr i Nasjonal sikkerhetsmåned, er en egenutviklet e-læringspakke. Denne består av et nettkurs med åtte leksjoner samt digitalt kampanjemateriell. Målet er at flest mulig ansatte i norske virksomheter gjennomfører opplæring i løpet av oktober.

Hensikten med årets opplæringspakke har vært å nå ut til den enkelte, både som ansatt og som privatperson. Kurset skulle være enkelt, relevant, troverdig og engasjerende. Vi har brukt mer video enn tidligere, hatt en fast gjennomgangsperson, brukt humor og et folkelig språk.

Det er helt nødvendig for NorSIS å ha samarbeidspartnere i Nasjonal sikkerhetsmåned. Partnerne bidrar blant annet med faglig innhold, synliggjøring og spredning av kampanjen.

Informasjon om Nasjonal sikkerhetsmåned er tilgjengelig på en egen kampanjeside.

672

små, mellomstore og store virksomheter innenfor det offentlige og private bestilte opplæringspakken

48 %

av brukerne oppga at de hadde endret rutiner som følge av kurset

Målgruppe

Alle ansatte i norske virksomheter, både private og offentlige.

Resultater

- Åtte e-læringsleksjoner ble utviklet av NorSIS. Denne opplæringspakken ble bestilt av i alt 672 virksomheter med til sammen 205 927 ansatte.
- 24 partnervirksomheter fra det offentlige og private bidro med innhold, spredning og annen relevant innsikt til kampanjen.
- 50 filmer om informasjonssikkerhet ble utviklet i tett samarbeid med flere partnere og av NorSIS selv. Filmene er lagt ut på vår egen videoportal, SecFlix.
- Nesten 90 prosent av de ansatte som gjennomførte e-læringen var fornøyde eller svært fornøyde med kurset. Det viser evalueringer vi utførte i etterkant. Like mange mente de ville ha nytte av kurset i sin digitale hverdag, både på jobb og privat.
- Nesten halvparten av de spurte (48 %) oppga at de hadde endret rutiner som følge av kurset.
- I løpet av Nasjonal sikkerhetsmåned i oktober økte omtalen av NorSIS og NorSIS-tilknyttede merkevarer med hele 57 prosent sammenlignet med gjennomsnittsmånedens i året ellers. Hver eneste dag denne måneden ble det i gjennomsnitt publisert mer enn åtte artikler hvor NorSIS eller tilknyttede merkevarer var nevnt.
- Mer enn halvparten av virksomhetene som brukte opplæringspakken gjennomførte også andre aktiviteter for de ansatte i kampanjeperioden.
- NorSIS deltok også i flere digitale arrangementer og podcaster arrangert av andre i forbindelse med Nasjonal sikkerhetsmåned.

Prosjekt Kompetansetiltak i grunnopplæringen

Om skoleprosjektet

Prosjektet er et samarbeid mellom NorSIS og Innlandet fylkeskommune, og består av tilpassede nettkurs for både lærere, elever og foreldre. I tillegg er det utarbeidet nettvetråd og tilpassede undervisningsopplegg.

Prosjektet (2018–2020) har hatt som mål å utvikle ressurser som kan øke de respektive målgruppene kompetanse innenfor områdene informasjonssikkerhet, digital sikkerhet, nettvett og digital dømmekraft. Det er finansiert i samarbeid med Innlandet fylkeskommune. Lærere fra Nordre Land deltok i referansegruppen. Styringsgruppen besto av representanter fra KS, Utdanningsdirektoratet og NTNU, i tillegg til Innlandet fylke og NorSIS.

I prosjektets sluttrapport er det foreslått en rekke anbefalinger for videre oppfølging av tematikken, blant annet spredning og bruk av ressursene som er utviklet samt forslag til finansiering av nye potensielle prosjekter.

Det er vårt håp at gratisressursene som er utviklet vil bli brukt aktivt av både elever, lærere og foreldre i hele Norge. Alle ressursene er gratis tilgjengelig på nettvett.no.

Målgruppe

Elever, lærere, skoleledere og foreldre. For at elever skal utvikle kunnskap og trygghet på nett, er det også viktig med god digital kompetanse hos både skolelederne, lærerne og foreldrene.

Resultater

- Fire gratis tilpassede nettkurs – to for skoleledere og lærere, ett for elever og ett for foreldre.
- Flere tematiske undervisningsopplegg for lærere til bruk i undervisning med elever.
- Nettvetråd for barn og unge – kan skrives ut og henges opp som plakat i klasserommet.
- Til sammen har 4524 brukere fullført kursleksjoner fra skoleprosjektet. En evaluering blant brukerne tyder på at innholdet oppleves som godt og relevant med fine og gjenkjennbare eksempler.
- Prosjektet skulle vært lansert under konferansen NKUL (Nasjonal konferanse om bruk av IKT i utdanning og læring) i Trondheim i mai, men den ble avlyst på grunn av koronapandemien. Prosjektet ble i stedet presentert for skoleeiere og andre på Vigilo dialogkonferanse i september.

«Det er vårt håp at gratisressursene som er utviklet vil bli brukt aktivt av både elever, lærere og foreldre i hele Norge.»

4524

fullførte kursleksjoner
i 2020

NETTVETTRÅD

Bruk alltid kode eller passord på mobilen, nettbrettet og datamaskinen og skru på totrinsbekreftelse

Hold passordene dine hemmelig og bytt dersom andre kjenner til dine passord

Hold oversikt over brukerne og profilene dine. Ikke bruk samme passord flere steder

Tenk på hva slags informasjon du deler om deg selv med andre og vurder om du trenger å ha på stedstjenester

Ikke alle er den de utgir seg for å være

Sjekk hvem som er avsender før du klikker på lenker eller vedlegg du får og vurder om informasjonen er sann før du deler den videre

Vær grei mot andre

Tenk over om noen kan bli lei seg av det du skriver. Si ifra om andre deler ting de ikke bør, og oppfordre dem til å dele positive ting i stedet

Spør om lov før du tar eller deler bilder eller film av andre

Snakk med en voksen og be om hjelp hvis du ser, leser eller opplever noe du ikke synes er greit

Hold apper og programvare oppdatert

Sørg for å ta sikkerhetskopier av bilder og annet som er viktig for deg

Samarbeidsprosjektet

Om prosjektet

Digitaliseringsdirektoratet (tidligere Difi) har fått ansvaret for gjennomføring av et prosjekt for oppfølging av anbefalingene som er gitt i Difi-rapport 2018:4 «Arbeid med informasjonssikkerhet i statsforvaltningen, kunnskapsgrunnlag».

NorSIS ble gitt ansvar for gjennomføring av delprosjektet som fokuserer på sikkerhetskultur. Delprosjektet utarbeidet en metode for å sette statlige og kommunale virksomheter i stand til å kartlegge sin sikkerhetskultur, og på bakgrunn av kartleggingen lage en plan for videre arbeid med tiltak og forbedringer.

Målgruppe

Ansatte i statlige og kommunale virksomheter.

Resultater

- Alle leveransene fra NorSIS er godkjent og overlevert til Digitaliseringsdirektoratet:
  - Den første delleveransen, en tilpasning av metodebruk for kartlegging av digital sikkerhetskultur til bruk i statsforvaltningen, ble overlevert like før jul i 2019.
  - Den andre delleveransen var en veiledning i bruk av metoden. Den ble levert i februar 2020.
  - De to siste delleveransene ble overlevert i mai 2020. Dette var en veiledning til arbeid med sikkerhetskultur og kompetanse, samt anbefalte føringer for bruk av leveransene.
  - De to veilederne i leveranse to og tre ble ferdigstilt høsten 2020 og endelig godkjent i desember 2020.
- Delprosjektet og leveransene ble presentert i NIFS-nettverk i november 2020.
- Det er foreslått/tilbudt til prosjektet at NorSIS kan bistå under gjennomføringen av kartleggingen hos de offentlige virksomhetene. Dette vil i så fall være en avtale mellom virksomheten og NorSIS.

«Delprosjektet utarbeidet en metode for å sette statlige og kommunale virksomheter i stand til å kartlegge sin sikkerhetskultur»

Eivind Reiner-Holm og Trude Talberg-Furulund i møte

Fellesmiddag på sommeren

Karoline Hultman Tømte med mandat til årsrapport

Hans Marius Tessem og Vidar Sandland holder foredrag i en nesten tom sal

Trude Talberg-Furulund holder digitalt foredrag

Skitur med hele gjengen

Foto: NorSIS

4 Løpende aktiviteter

Mens antall besøk på nettvett.no økte med 27 prosent i året som gikk, økte medieomtalen av NorSIS med hele 31 prosent. Behovet for nøytral og forståelig informasjon om digital sikkerhet har vært stort i 2020.

Måten NorSIS veileder om informasjonssikkerhet på kan deles i to kategorier: Proaktivt - rådgivning til enkeltpersoner og virksomheter som allerede har blitt rammet av en digital sikkerhetshendelse, og reaktivt - det vi gir av råd og tips for å unngå at de samme gruppene skal bli rammet av dette.

Her er en gjennomgang av årets løpende aktiviteter:

NorSIS - kommunikasjon og formidling

Om NorSIS

NorSIS benytter ulike kanaler for å nå frem med våre budskap og vårt innhold.

Mens faglige råd og veiledninger finnes på nettvett.no, er norsis.no primært en informasjonskanal for nyhetssaker og annen relevant informasjon om digital sikkerhet. Disse sakene distribueres også gjennom jevnlig nyhetsbrev til våre følgere.

NorSIS abonnerer på en pressemeldingstjeneste gjennom NTB. Her deler vi nyheter og råd med relevante medier.

Vi bruker Facebook og LinkedIn aktivt for å være synlige og invitere brukere til dialog. I postene våre bruker vi videoer fra videotjenesten vår, SecFlix, eller veiledere fra nettvett.no eller slettmeg.no. Enten som selve hovedbudskapet i saken, for å utdype saker der vi er intervjuet eller for å løfte frem eller understreke budskap i andre relevante nyhetssaker knyttet til vår ekspertise. Vi har også gjennomført enkelte sponsede kampanjer.

eichinger julien
via Getty Images

Gjennom vår førstelinje mottar vi en rekke små og store henvendelser per telefon eller e-post fra befolkningen og virksomheter som ønsker hjelp med konkrete digitale utfordringer eller svar på generelle spørsmål.

Resultat

- 818 personer, virksomheter eller academia henvendte seg direkte til NorSIS på e-post eller telefon i løpet av 2020. Det er omtrent like mange som i 2019 (857 håndterte saker).
- I alt 7396 personer mottok jevnlig nyhetsbrev fra NorSIS i 2020. Det er en vekst på 12 prosent fra 2019.
- Det ble publisert i alt 98 nyhetssaker på norsis.no i 2020. NorSIS sendte også ut 20 pressemeldinger via NTB-nettverket i 2020. I tillegg ble flere enkeltsaker spilt direkte inn til ulike redaksjoner.
- Nettstedet norsis.no hadde 78 900 brukere i 2020. Det er en svak nedgang på 6 prosent fra 2019. Nedgangen henger i stor grad sammen med økt satsing på nettvett.no og utsendelser av pressemeldinger gjennom NTB-nettverket.
- I alt ble NorSIS nevnt i 1187 mediesaker i 2020, ifølge en analyse fra Retriever. Dette er en økning på 30 prosent fra året før. Totalt ble NorSIS og merkevarene (Slettmeget.no, nettvett.no, Nasjonal sikkerhetsmåned og Fidusprisen) omtalt i 1952 mediesaker. Spesielt i forbindelse med rekrutteringskampanjen til, og gjennomføringen av, Nasjonal sikkerhetsmåned i september og oktober var omtalene mange. I april, rett etter lanseringen av temasiden om korona, opplevde vi en kraftig vekst i medieomtalen.
- NorSIS har til sammen 16 625 følgere på sine Facebook-sider (Slettmeget, NorSIS og Nettvett) og 3712 på LinkedIn.

30 %

Økningen i medieomtale
av NorSIS i 2020

98

Antall nyhetssaker som ble
publisert på norsis.no
i 2020

Nettvett.no

Om nettvett.no

Nettvett.no drives som et samarbeid mellom NorSIS, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) og Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). NorSIS har redaktøransvaret og drifter nettstedet.

Innholdet på nettvett.no kan deles i to: veiledninger og kurs. Både veiledninger og kurs inneholder informasjon, råd og veiledning om sikrere bruk av internett, rettet mot både forbrukere og små og mellomstore bedrifter.

Bare dager etter at koronatiltakene ble innført i midten av mars 2020, lanserte NorSIS en temaside på nettvett.no (nettvett.no/korona) i samarbeid med Næringslivets sikkerhetsråd (NSR). Denne temasiden adresserte mange av utfordringene med informasjonssikkerhet som den nye situasjonen skapte for hundretusener av nordmenn.

Vi utviklet også et e-læringskurs med tre leksjoner: Hvordan gjennomføre trygge videomøter, koronarelatert svindel og sikkerhet på hjemmekontor.

I det tidligere nevnte prosjektet Kompetansetiltak i grunnopplæringen ble det utviklet fire nettkurs, tre ulike undervisningsopplegg og nettvetråd for barn og unge. Alle disse ressursene ligger gratis tilgjengelig på nettvett.no.

Målgruppe

Befolkningen generelt samt små og mellomstore bedrifter og norske kommuner.

Resultater

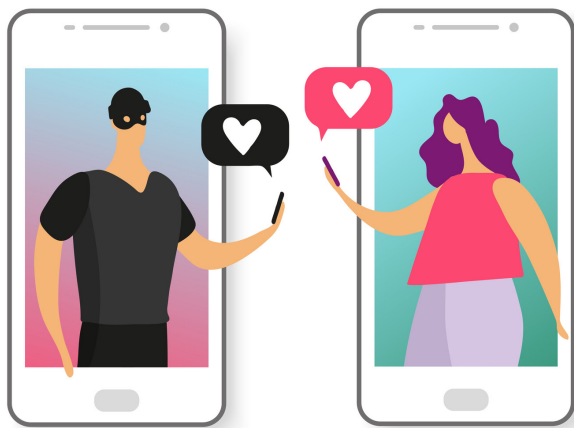
- Antall brukere av nettvett.no økte med 27 prosent til hele 429 826 fra 2019 til 2020. Det betyr at antall brukere av nettvett.no er nesten tredoblet siden 2017 (da var det 147 000 brukere av tjenesten).
- Nettvett.no ble nevnt i hele 299 artikler i norske medier i løpet av 2020.
- 44 veiledninger ble publisert på nettvett.no i løpet av 2020. 25 av disse er konkrete svindeleksempler. I alt er det nå 187 veiledninger tilgjengelig på nettvett.no.
- Det ble utviklet fem nye kurs om nettvett i løpet av 2020. Totalt tilbyr vi nå ni gratis nettkurs på nettvett.no.
- I alt 22 929 brukere har åpnet en av de mange kursleksjonene som ligger på nettvett.no.
- Temasiden med råd for en trygg digital hverdag på hjemmekontor ble besøkt av 36 981 brukere. Det spesialutviklede digitale gratis-kurset ble i løpet av 2020 åpnet av i alt 4964 brukere.
- Til sammen har 4524 brukere fullført kursleksjoner fra prosjektet Kompetansetiltak i grunnopplæringen.

192 %

Økningen i antall besøkende på nettvett.no siden 2017

22 929

har startet på en av de mange kursleksjonene som ligger på nettvett.no i løpet av 2020

Tatyana Antusenok
via Getty Images

Slettmeg.no

Om slettmeg.no

Slettmeg.no er en gratis rådgivnings- og veiledningstjeneste for å hjelpe personer som opplever å få personvernet sitt krenket på internett.

Gjennom å samle data om de ulike henvendelsene tjenesten mottar, frembringer slettmeg.no et unikt datagrunnlag. Det gir god innsikt i årsaken til de problemene folk møter på nett. Slettmeg.no har derfor vært brukt som kompetansekilde både hos ung.no, Barneombudet, Facebook og i forbindelse med høringer, konferanser og foredrag.

De fleste som kontakter slettmeg.no oppgir at de føler seg maktesløse og at de synes det er vanskelig å komme gjennom og få oppfølging hos tjenestetilbyderne.

De vanligste henvendelsene til slettmeg.no handler om hjelp til å slette konto, at profiler i sosiale medier har blitt hacket eller at det er lagt ut bilder/videoer uten samtykke.

Målgruppe

Hele befolkningen. Selv om flertallet av henvendelser kommer fra privatpersoner, kommer det også mange henvendelser fra private og offentlige virksomheter.

Resultater

- I løpet av 2020 har totalt 5253 personer fått direkte hjelp til å håndtere uønskede hendelser gjennom slettmeg.no. Av disse var 6 av 10 kvinner. Det er omtrent det samme antallet som i 2019 (5497 håndterte saker).
- 283 117 brukere besøkte slettmeg.no i 2020. Det er en nedgang på 17 prosent fra 2019. Dette skyldes til dels prioritering av Nasjonal sikkerhetsmåned og andre prosjekter.
- Slettmeg.no ble nevnt i 240 nyhetsartikler i fjor.
- I 2020 ble det lagt til fem nye veiledninger. En del tid ble også brukt på å redigere og oppdatere eksisterende veiledningsmateriell. I alt ligger det nå 107 veiledninger på slettmeg.no.

5253

personer har fått
direktehjelp/én-til-én-hjelp
av slettmeg.no i 2020

283 117

brukere besøkte
slettmeg.no i løpet av 2020

Elena Lukyanova
via Getty Images

SecFlix

Om SecFlix

I forbindelse med Nasjonal sikkerhetsmåned i oktober lanserte NorSIS videoportalen SecFlix. Dette er et nettsted for korte videoer om informasjonssikkerhet, der både offentlige og private virksomheter kan dele eget innhold.

I tillegg til korte filmer som gir konkrete tips forklart på en enkel og underholdende måte, har portalen også filmer som forklarer begreper og fenomener.

Med SecFlix ønsker NorSIS å gjøre råd og tips om digital sikkerhet mer tilgjengelig for enda flere målgrupper på en enkel og engasjerende måte.

Filmene hentes fra videoløsninger som YouTube og Vimeo, og produsenten eier alle rettigheter til sitt eget innhold. Filmene kan brukes fritt, både på arbeidsplasser, i foredrag og lignende.

Målgruppe

Befolkningen generelt, små og mellomstore virksomheter og kommunene.

Resultater

- Bare siden starten av oktober og ut året har det vært hele 349 265 sidevisninger av filmene på SecFlix.
- 65 332 brukere har i gjennomsnitt brukt tre og et halvt minutt på videoportalen.
- Bare i løpet av de første tre månedene SecFlix har eksistert, har vi publisert i underkant av 50 filmer fra partnere og NorSIS selv.
- Hver kursleksjon i opplæringspakken til Nasjonal sikkerhetsmåned inneholdt en lenke til filmer på SecFlix. Da den første kursleksjonen ble sendt 6. oktober, hadde SecFlix hele 14 075 brukere og 53 535 sidevisninger.

349 265

visninger av filmene på
SecFlix fra 1. oktober
og ut 2020

65 332

brukere har i gjennomsnitt
brukt 3,5 minutter
på videoportalen

NorSIS' nettbutikk

Om nettbutikken

Gjennom vår nettbutikk selger vi ulike typer produkter med sikkerhetsbudskap til både privatpersoner og virksomheter.

Noen av disse er produkter laget for å beskytte datamaskin, mobil eller nettbrett, som kameraskjuler eller USB Data-blokkere. Andre produkter sørger for å få frem sikkerhetsbudskapet på en morsom eller søt måte, for eksempel som sjokolade eller sukkertøy.

Resultater

- Omtrent 20 000 solgte produkter
- Omtrent 120 ulike kunder/bestillere

rikkyal via Getty Images

5 Samarbeid og eksterne prosjekter

Ovelse.no/Digital 2020

Om ovelse.no

I forbindelse med Nasjonal sikkerhetsmåned ble øvingsportalen ovelse.no lansert av Justis- og beredskapsdepartementet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Portalen er laget som et ledd i den nasjonale øvelsen Digital 2020, og er et samarbeid mellom flere aktører. På ovelse.no tilbys en rekke forskjellige øvingsopplegg for å gjøre alle norske virksomheter, foreninger og lag bedre rustet til å møte digitale trusler.

NorSIS har deltatt i arbeidet med utvikling av innhold til øvingsportalen samt deltatt i kjernegruppen og styringsgruppen for Digital 2020.

Målgruppe

Alle norske virksomheter, foreninger og lag.

Resultater

- Scenarioene er tilpasset forskjellige typer virksomheter, organisasjoner, foreninger og lag, slik at de skal oppleves som mest mulig realistiske for flest mulig.
- Sammen med opplæringen som NorSIS tilbyr gjennom Nasjonal sikkerhetsmåned, er kontinuerlig øvelse sentralt for å bidra til god digital sikkerhetskultur og en trygg digital hverdag.

«På ovelse.no tilbys en rekke forskjellige øvingsopplegg for å gjøre alle norske virksomheter, foreninger og lag bedre rustet til å møte digitale trusler»

Norwegian Cyber Range

Om Cyber Range

NorSIS deltar i prosjektet Norwegian Cyber Range (NCR), som gjennomføres av NTNU. NCR er en arena for testing, trening og øving innen cybersikkerhet der brukere og systemer eksponeres for realistiske hendelser i trygge omgivelser.

Målet med deltakelsen i prosjektet er todelt:

- NorSIS har mye data som kan benyttes som grunnlagsdata for NCR. Disse dataene må kartlegges, struktureres og anonymiseres før de kan benyttes.
- NCR kan bli en god kilde til kunnskapsutvikling og kunnskapsbygging for målgruppen til NorSIS. Gjennom bidrag for å utvikle gode tjenester i NCR, ønsker NorSIS å legge til rette for gode sikkerhetstjenester som kan benyttes av befolkningen generelt og små og mellomstore bedrifter spesielt.

Resultater

- NorSIS har i varierende grad vært involvert i ulike prosjektaktiviteter.
- For sin deltakelse i Cyber Range mottar NorSIS 2,4 millioner kroner over tre år. Det settes i tillegg av egne prosjekttressurser tilsvarende 1,75 millioner kroner over tre år.

NORCICS

Om NORCICS

SFI Senter for forskningsdrevet innovasjon er Norges forskningsråds ordning for å bygge opp eller styrke norske forskningsmiljøer som arbeider i tett samspill med innovativt næringsliv. Formålet er å støtte langsiktig forskning som fremmer innovasjon og næringslivets konkurransekraft.

SFI NORCICS ved NTNU mottar støtte fra Norges forskningsråd over en periode på åtte år. De skal bidra til at norske selskaper digitaliserer på en sikker og pålitelig måte og er i stand til å beskytte seg mot cyberhendelser, at kritiske samfunnsfunksjoner støttes av en robust og pålitelig digital infrastruktur, at forbedret cybersikkerhetskompetanse er tilpasset samfunnets behov og at politiet styrker sin evne til å forhindre og bekjempe cyberkriminalitet.

NorSIS deltar som prosjektpartner, og bidrar med prosjekttressurser knyttet til formidling, kunnskapsoverføring og kommunikasjon (i arbeidspakke 5).

Resultater

- NORCICS hadde sin offisielle åpning 20. oktober 2020. I sitt første år har prosjektet jobbet med å etablere en prosjektorganisasjon.

CyberSmart

Om CyberSmart

CyberSmart er et prosjekt som skal utdanne lærere og elever i IKT-sikkerhet.

Ved hjelp av å evaluere, lære og bruke erfaring og kunnskap, skal flere kurs utvikles her. Det gis også innspill til fremtidige læreplaner i cybersikkerhet i den offentlige skolen og til opplæring av cybersikkerhet i lærerutdanningen.

NorSIS er representert i styringsgruppen/rådet i det løpende prosjektet, og samarbeider her med NTNU, NSM, RENATEsenteret, UiO, Cyberingeniørhøgskolen og NVE.

PROSPECT: Utvikling og utprøving av fleksibelt videreutdannings-tilbud i digital sikkerhet

Om PROSPECT

NTNU og SINTEF Digital har fått midler fra Kompetanse Norge til å utvikle et fleksibelt videreutdanningstilbud i digital sikkerhet. Prosjektet startet opp høsten 2020 og er planlagt fullført våren 2022. De første studentene skal etter planen tas opp høsten 2021. Videreutdanningen vil være studiepoenggivende og tilpasset næringslivet, med fokus på læring som raskt kan omsettes til praksis i egen bedrift.

Resultater

- NorSIS skal delta i styrings- og ressursgruppen og bidra med faglige innspill, samt samfunns- og bedriftsrelevans i videreutdanningen. Vi vil dessuten bidra både direkte og indirekte i rekruttering av kandidater. NorSIS deltar med en egeninnsats på inntil 50 timer i henhold til samarbeidsavtalen.

OECDs ekspertutvalg for barn og internett

Om ekspertgruppen

NorSIS har siden 2019 vært representert med en nasjonal ekspert, utnevnt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, i en ekspertgruppe som OECD har satt ned for å revidere retningslinjer og anbefalinger rundt barn og internett. Arbeidet startet i 2018, med samlinger i Zürich og Paris (2019). I 2020 har gruppens arbeid foregått digitalt.

Resultater

- Arbeidet har i 2020 bestått av å komme med innspill og tilbakemeldinger på utkast til de reviderte retningslinjene, hhv. «OECD draft Recommendation on Children in the Digital Environment» og «OECD draft Guidelines for Digital Service Providers».

Samarbeidspartnere

NorSIS har i 2020 hatt en rekke samarbeidspartnere blant både offentlige, private og frivillige virksomheter og organisasjoner:

- Vi samarbeidet med i alt 43 offentlige virksomheter, for eksempel DSB, Bufdir, NVE, NSM, Kripos, Medietilsynet, Skatteetaten, Data-tilsynet, flere kommuner og utdanningsinstitusjoner.
- På listen over de 30 private virksomhetene NorSIS samarbeidet med i fjor, finnes både Accenture, Seniornett, SMB Norge og Facebook.
- Blant de 6 internasjonale virksomhetene vi samarbeidet med, er ENISA, OECD og Digitaliseringsstyrelsen i Danmark.
- Andre samarbeidende organisasjoner er IKT-Norge, Digital Innlandet, ISACA og ISF.

6 Nettverk og arrangementer

Nettverk

Egne nettverk:

- NorSIS eier og driver nettverket Stopp nettsvindel-forum. Nettverket består av aktører fra privat og offentlig sektor og er en arena for åpen erfaringsutveksling mellom ulike aktører om svindelmetoder og tiltak for å redusere nettsvindelen. NorSIS arrangerer to–tre nettverksmøter i året, i samarbeid med ulike partnere. I 2020 er det ikke avholdt nettverksmøter.
- Security Divas-nettverket er en forlengelse av Security Divas-konferansen. Målet er å skape en arena for nettverksbygging og samarbeid for kvinner som jobber i eller med sikkerhet. I 2020 er det ikke avholdt nettverkstreff.

NorSIS deltar også i flere nettverk og fora for utveksling av informasjon som eies eller koordineres av andre aktører:

- Trygg bruk-nettverket koordineres av Medietilsynet og er et nettverk av frivillige organisasjoner samt offentlige og private aktører som jobber for at barn skal være trygge på nettet.
- NIFS – Nettverk for informasjonssikkerhet administreres av Digitaliseringsdirektoratet og er et nettverk med målsetting om å dele erfaringer om arbeid med informasjonssikkerhet på tvers av offentlige virksomheter.
- Nettverk for veiledningsaktører innen styring og kontroll av informasjonssikkerhet (administrert av Digitaliseringsdirektoratet).
- Nasjonalt cybersikkerhetssenter (NCSC), Nasjonal sikkerhetsmyndighet.
- ID-nettverket omfatter 18 etater og organisasjoner. Nettverket er en møteplass for erfaringsutvekslinger, dialog og samarbeid, og skal sørge for nyttig kunnskapsoverføring om utfordringer, strategier og tiltak innen ID.

- Sikkerhetsutvalget for Produktregisteret og de terminaltilknyttede brukere, Klima- og miljødepartementet/Miljødirektoratet.
- Informasjonssikkerhetsutvalget til Næringslivets sikkerhetsråd er et ekspertutvalg som består av næringslivstopper, sikkerhetsledere og fagpersoner med kompetanse og lang erfaring innen IT-sikkerhetsarbeid.
- NorSIS deltar dessuten i en rekke styringsgrupper og råd.

Arrangementer

Selv om koronapandemien førte til at en rekke fysiske foredrag og andre arrangementer ble innstilt eller gjennomført digitalt, har NorSIS i 2020 gjennomført flere konferanser. Vi har også gjennomført over 20 fysiske og digitale foredrag og formidlingsaktiviteter.

Her er en oversikt over våre arrangementer i løpet av året:

Security Divas-konferansen

Om konferansen

Security Divas-konferansen ble gjennomført i januar for tiende år på rad. Dette har utviklet seg til å bli en viktig møteplass for kvinner som jobber med eller er opptatt av digital sikkerhet.

I tillegg til konferansen arrangeres det nettverkstreff i samarbeid med ulike partnere.

Målgruppe

Målet er å skape en arena for nettverksbygging og samarbeid for kvinner som jobber i eller med sikkerhet.

Resultater

- 175 deltakere var med på konferansen, som ble avholdt på Gjøvik i januar 2020.
- 18 foredragsholdere bidro under Security Divas.
- Equinor, Microsoft, Mnemonic og Bypass bidro som sponsorer av konferansen. Vi hadde også avtaler med NTNU, Cyberingeniørhøgskolen og OsloMet om deltakelse på konferansen for kvinnelige studenter fra studier innen informasjonssikkerhet.
- På grunn av korona ble de to planlagte nettverkstreffene for våren 2020 avlyst.

Foto: NorSIS

Security Divas-konferansen, januar 2020

IDentitet-konferansen, februar 2020
Foto: NorSIS

IDentitet 2020

Om konferansen

Sammen med Skatteetaten arrangerte NorSIS den årlige konferansen IDentitet i februar 2020. Temaet for årets konferanse, som strakk seg over to dager, var «Fysisk og digital identitet i dagens kriminalitetsbilde».

Misbruk av identitet gjør at kriminelle kan skjule sin opprinnelige identitet, og med tilgang til andres digitale identiteter er mulighetene for misbruk enorme. Svært mange bransjer og virksomheter har utfordringer knyttet til det å koble riktig identitet til riktig person.

Konferansen rettet søkelyset mot hvordan både fysisk og digital identitet bør og kan forvaltes i dagens samfunn.

I forbindelse med konferansen ble også den årlige ID-tyveriundersøkelsen som NorSIS utfører sammen med Skatteetaten presentert.

Målgruppe

Deltakerne på konferansen kom fra store deler av offentlig og privat sektor.

Resultater

- Hele 175 deltakere var påmeldt til arrangementet. Det var en økning fra tidligere år.
- Blant de som holdt innlegg på konferansen var statssekretær Lars Jacob Hiim fra Justis- og beredskapsdepartementet, skattedirektøren, direktør i Finans Norge, direktør for Datatilsynet, førstestatsadvokat i Økokrim og leder for Justiskomiteen på Stortinget.
- Medieinteressen tydet på at det er et stort behov og stor interesse for dette, som også er den eneste nasjonale arenaen for å diskutere problemstillingen innen identitetsområdet.
- På ID-feltet bidrar NorSIS også i nasjonalt ID-nettverk og i referansegruppen til Koordineringsgruppe for ID-forvaltning (KoID), underlagt SKATE. Dette er et nettverk hvor de fleste forvaltningsenheter innen ID-området i offentlig og privat sektor deltar.

«Svært mange bransjer og virksomheter har utfordringer knyttet til det å koble riktig identitet til riktig person»

Girl Tech Fest

Om arrangementet

For tredje år på rad skulle NorSIS også ha deltatt på Girl Tech Fest i regi av Vitensenteret Innlandet på Gjøvik 1. oktober 2020. Dette er en dag dedikert til unge jenter (4. klasse) der teknologi, programmering og digital lek står på agendaen. Arrangementet ble avlyst på grunn av korona. NorSIS er samarbeidspartner, og har de siste tre årene hatt ansvar for en egen aktivitet med opplæring i nettvett og digital sikkerhet.

Sikkerhetstoppmøtet

Koronapandemien og smitteverntiltakene har gjort at vi ikke har fått gjennomført Sikkerhetstoppmøtet i 2020. Dette er rundebordskonferanser med begrenset deltakelse, i hovedsak myntet på ledere og sikkerhetsledere i norske virksomheter.

Safer Internet Day

Om arrangementet

I anledning den internasjonale merkedagen Safer Internet Day, samarbeidet NorSIS med Datatilsynet og Utdanningsdirektoratet om et frokostseminar som ble gjennomført i Tromsø i februar 2020. Temaet for arrangementet var «Hvordan håndtere uønskede hendelser på nett». Arrangementet ble også streamet.

Seminaret rettet seg mot fagpersoner som gjennom sitt arbeid møter barn, eksempelvis ansatte i skole, SFO og helsetjenester. Målet var å gi noen konkrete tips til håndtering av uønskede hendelser på nett.

Målgruppe

Lærere, lærerstudenter, voksne som jobber med barn.

Resultat

- Cirka 150 deltakere totalt.
- Eget nyhetsbrev og medieomtale, blant annet i NRK Troms og TV 2.

Safer Internet Day, 2020
Foto: NorSIS

«Målet var å gi
noen konkrete tips
til håndtering av
uønskede hendelser
på nett»

Medieomtale i NRK Troms
med Bjørn Erik og Karoline
Foto: NorSIS

7 Rapporter og undersøkelser

NorSIS overrakte i februar rapporten «Trusler og trender 2019–2020» til justis- og beredskapsminister Monica Mæland, og den årlige rapporten «Nordmenn og digital sikkerhetskultur» ble lansert i forbindelse med Nasjonal sikkerhetsmåned i 2020.

Trusler og trender 2019–2020

Om rapporten

Rapporten gir en oversiktlig, tilgjengelig og nøytral beskrivelse av trusselbildet i 2019 samt trendene vi mente ville prege 2020.

NorSIS fikk verdifulle innspill fra Dataforeningen, Kripos, DNB, Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) og Microsoft i arbeidet med rapporten. Basert på eksterne innspill og eget innsiktsarbeid peker vi på de ti største digitale truslene slik situasjonen var ved årsskiftet. Rapporten inneholder også konkrete råd og tips den enkelte kan ta i bruk for å beskytte seg mot truslene.

Rapporten inneholder også en oversikt over de viktigste digitale trendene NorSIS mener vil prege det kommende året, med råd om forebyggende tiltak for enkeltpersoner og virksomheter.

Resultater

- Rapporten fikk svært bred omtale i mediene i forbindelse med overrekkelsen til justis- og beredskapsminister Monica Mæland. Ifølge Retrievers statistikk ble rapporten omtalt av 47 medier i direkte forbindelse med lanseringen.
- Rapporten har blitt brukt aktivt i kontakt med medier, virksomheter og enkeltpersoner som har kontaktet NorSIS i løpet av 2020. Den har også blitt referert til i flere nyhetssaker av og med andre aktører enn NorSIS i løpet av året.
- Rapporten dannet grunnlaget for NorSIS og Næringslivets sikkerhetsråds temaside om koronahverdagen på nettvett.no: «Hvordan bevare en trygg digital hverdag med koronatiltak».

- Rapporten har blitt brukt som utgangspunkt for et nettkurs for lærere i prosjektet Kompetansetiltak i grunnopplæringen.
- Rapporten har også blitt brukt som utgangspunkt for flere foredrag.
- Den digitale rapporten ble lastet ned 5064 ganger i løpet av 2020.

Nordmenn og digital sikkerhetskultur 2020

Om rapporten

Rapporten er den femte i rekken og bygger på en kartlegging av den digitale sikkerhetskulturen i befolkningen. Den årlige undersøkelsen gir et verdifullt innblikk i hvordan det står til med nordmenns digitale sikkerhetskultur og hvordan den har utviklet seg over tid.

Det gir viktig innsikt til oss som jobber med å utvikle råd, veiledning og tiltak for å sikre en god digital sikkerhetskultur i befolkningen.

Resultater

- Den digitale rapporten ble utgitt i forbindelse med Nasjonal sikkerhetsmåned og har blitt lastet ned 621 ganger siden oktober.
- Rapporten gir svært god innsikt om hvordan nordmenns digitale vaner endrer seg over tid. Den blir derfor brukt aktivt både i kontakt med medier og virksomheter og til offentlige og private prosjekter.
- NorSIS gjennomfører også kartlegging av virksomheters sikkerhetskultur som en bestilt tjeneste. I 2020 ble det gjennomført én slik kartlegging. Resultatet ble presentert på et digitalt foredrag som ble sett av 950 personer.

«Den årlige undersøkelsen gir et viktig innblikk i hvordan det står til med nordmenns digitale sikkerhetskultur»

Fidusprisen

Om prosjektet

Fidusprisen ble delt ut første gang i 2009. Målet med prisen er å øke bevisstheten om viktigheten av informasjonssikkerhet, både hos privatpersoner og i næringslivet. Navnet Fidus kommer fra latin og betyr «tillit» eller «tiltro».

Finalistene plukkes ut gjennom en stor befolkningsundersøkelse før vinneren kåres av en jury. Juryen ledes av NorSIS og består av representanter fra Næringslivets sikkerhetsråd (NSR) og Datatilsynet.

Målgruppe

Norske virksomheter.

Resultater

- DNB ASA ble for andre år på rad tildelt Fidusprisen for sitt arbeid med informasjonssikkerhet.
- Prisen ble omtalt i 8 medier, blant annet i VG.

Foto: NorSIS

Andreas Hardangen,
Sikkerhetsdirektør i DNB

8 Status på noen sentrale områder

Identitetstyveri

I en representativ undersøkelse om ID-kontroll oppgir 2,5 prosent å ha opplevd at andre har misbrukt deres identitet til å begå kriminelle handlinger i løpet av de to siste årene. Det tilsvarer rundt 100 000 nordmenn, noe som er en nedgang sammenlignet med tidligere år.

NorSIS tror mye av grunnen til nedgangen er økt bruk av BankID, både av finansinstitusjoner og andre utsalgssteder, men også at flere bruker totrinnsbekreftelse ved innlogging.

Undersøkelsen er gjennomført av Respons Analyse i januar 2020 på vegne av Skatteetaten og NorSIS. Utvalget består av 1000 nordmenn over 18 år.

Digital sikkerhetskultur

Ifølge rapporten «Nordmenn og digital sikkerhetskultur 2020» har det skjedd en kraftig økning i nordmenns bruk av totrinnsbekreftelse de to siste årene. Mens det i 2018 bare var 32 prosent som oppga at de brukte denne påloggingsmetoden, var tallet 37 prosent i 2019. I 2020 oppgir hele 53 prosent at de bruker totrinnsbekreftelse. Bruk av totrinnsbekreftelse har vært et av våre aller viktigste og mest hyppige råd de siste årene.

Hovedkonklusjonen i rapporten er imidlertid at nordmenns bevissthet rundt digital sikkerhet ikke øker i takt med digitaliseringen de må forholde seg til. Det mener NorSIS er noe vi må ta på alvor. Digitaliseringen av samfunnet vårt er helt avhengig av at den enkelte stoler på og føler at de mestrer de tjenestene som blir digitalisert.

Bare 22 prosent av alle nordmenn oppgir å ha fått organisert opplæring i informasjonssikkerhet de to siste årene.

Tillit til digitale tjenester

I en årlig representativ undersøkelse som NorSIS gjennomfører, fremgår det at bank- og finanssektoren er den bransjen som har størst tillit når det gjelder informasjonssikkerhet. Deretter følger offentlige etater og tjenester. Lavest er tilliten til spillerelevanter, men også hotellbransjen, de som selger forbrukerelektronikk og de sosiale mediene har lav tillit. Dette er langt på vei det samme bildet som vi så i tilsvarende undersøkelse i 2019.

«Digitaliseringen av samfunnet vårt er helt avhengig av at den enkelte stoler på og føler at de mestrer de tjenestene som blir digitalisert»

Tilliten til kommunenes/fylkeskommunenes og høgskolenes/universitetenes informasjonssikkerhet er lavere enn tilliten befolkningen har til offentlige etater og tjenester.

Rundt 7 av 10 sier at informasjons- og datasikkerhet har betydning ved valg av produkter og tjenester. Dette er uendret sammenlignet med fjoråret.

I NorSIS-rapporten «Nordmenn og digital sikkerhetskultur 2020» oppgir 44 prosent av de spurte at trusler om hacking noen ganger har fått dem til å la være å bruke en nettsjener. Det er en signifikant økning fra tidligere år.

22 prosent av respondentene i rapporten oppga også at de i ganske stor grad eller svært stor grad forbinder bruk av offentlige tjenester på nett med høy risiko. Det er relativt uendret sammenlignet med resultatene fra 2019.

Slettmeg.no/krenkelseser

Blant de mer enn 5000 henvendelsene om hjelp som slettmeg.no har mottatt i løpet av 2020, er spørsmål i forbindelse med hackede Facebook- og Instagram-profiler blant de vanligste. I en undersøkelse vi utførte i 2020 fremgikk det at 1 av 10 hadde opplevd å miste kontroll over sine sosiale mediekanaler eller e-postkontoer i løpet av det siste året.

En annen gjenganger har vært at brukere har glemt passord eller mistet tilgang til sine digitale kontoer. Ofte er det slik at spesielt de unge oppretter nye e-postkontoer for å opprette sosiale mediekontoer, for deretter å glemme passord til både e-post og sosiale medier. Dermed får de heller ikke mulighet til å få tilsendt nytt passord, og mister med det kontrollen over kontoene. Disse kan både misbrukes av kriminelle eller brukes til krenkelseser i det digitale rom. Spesielt på YouTube kan det være en utfordring å få slettet denne type kontoer.

Hjelp til sletting av bilder og videoer som er publisert og delt uten samtykke fra den som er avbildet, er også noe slettmeg.no får mange henvendelser om.

Spørsmål om fremgangsmåte i forbindelse med å få slettet ting fra Google eller ulike nettkataloger er også blant de vanligste spørsmålene. Uønskede medlemskap hos ulike datingsider, sletting av digitale kontoer fra noen som har gått bort og falske profiler i sosiale medier er også blant gjengangerne.

Slettmeg.no har også hjulpet flere unge som har fått falske virusvarsler, spesielt i forbindelse med besøk på nettsider med pornografisk innhold. De fleste av disse kommer fra Ung.no og blir besvart i den kanalen.

«1 av 10 hadde opplevd å miste kontroll over sine sosiale mediekanaler eller e-postkontoer i løpet av det siste året»

9 Mål og strategi

Målgruppe

Justis- og beredskapsdepartementet definerer norske virksomheter i privat og offentlig sektor, inklusiv kommuner, som den primære målgruppe til NorSIS. De små og mellomstore virksomhetene skal prioriteres.

NorSIS skal også vektlegge råd og veiledning til befolkningen. Erfaring viser at denne informasjonen også videreføres til de små og mellomstore virksomhetene gjennom deres ansatte. Informasjon til befolkningen er også viktig for å skape en sikkerhetskompetanse som det er behov for i den videre digitaliseringen av Norge.

Formål

NorSIS mener at god digital sikkerhet og sikkerhetskultur bidrar til økt verdiskaping og styrker velferden.

Vårt formål er å gjøre informasjonssikkerhet til en naturlig del av hverdagen i norske styrerom, i norske virksomheter og blant befolkningen.

Situasjonsbilde

Cybertrusler utvikler seg raskt og blir stadig mer komplekse. Digitalisering gir store økonomiske og samfunnsmessige fordeler, men åpner også for ny kriminalitet. Stadig flere nordmenn rammes av datakriminalitet, og de økonomiske tapene er økende.

NorSIS spiller en viktig rolle i å fylle befolkningens behov for informasjon om trusler og risiko samt tiltak den enkelte selv kan iverksette.

«Vårt formål er å gjøre informasjonssikkerhet til en naturlig del av hverdagen i norske styrever, i norske virksomheter og blant befolkningen»

Verdigrunnlag

Uavhengige

- Vi skal gi synspunkter, råd og veiledninger som er basert på flere kilder, og som ikke er påvirket av kommersielle interesser eller andre aktørers synspunkter eller behov.

Fremtidsrettede

- Vi skal være faglig oppdaterte, dynamiske og omstillingsvillige og ha en optimistisk holdning til ny teknologi.
- Vi skal være oppdaterte på målgruppens behov.
- Vi skal være tidlig ute med å informere om utvikling innen informasjonssikkerhetsområdet.

Troverdige

- Vi skal være imøtekommende, respektfulle, interesserte og lydhøre i vår kommunikasjon med målgruppene.
- Vi skal sette målgruppene i fokus og gi råd som er praktiske og anvendelige.
- Våre prosesser skal være transparente og tillitskapende.
- Vi skal være åpne med hensyn til hvilke virksomheter vi samarbeider med.

Kunnskapsbaserte

- Våre avgjørelser, vurderinger, uttalelser og råd skal være forankret i faglig kunnskap, dokumentert praksis, erfaring og informasjon – fra egne og andres tjenester.

NorSIS' tre strategiske hovedmål for 2018–2020

NorSIS er gjennom sine vedtekter og tildelingsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet pålagt kjerneoppgaver som innebærer kunnskapsformidling og gjennomføring av informasjonssikkerhetstiltak i målgruppen.

1. Posisjon

NorSIS skal være kjent som et nasjonalt og uavhengig ekspertorgan, kunnskapsforvalter og kulturutvikler innen informasjonssikkerhet.

Status: NorSIS har i løpet av perioden økt sin synlighet i mediene. Trafikken til egne nettsider har også gått opp. Dette skyldes målrettet arbeid med blant annet antall pressemeldinger og innslag av saker til mediene samt prioritering av nettverket vi har med journalister. Gode saker gir oss også «longtails», det vil si at våre undersøkelser, råd og veiledninger refereres til i mediasaker med og om andre aktører.

2. Samarbeid

NorSIS skal oppleves og være anerkjent som en attraktiv og verdifull samarbeidspartner.

Status: NorSIS har i perioden jobbet tett med flere samarbeidspartnere, men vil i neste strategiperiode i enda større grad etablere mer systematiske og strategiske samarbeid med relevante partnere.

3. Effekt

NorSIS skal informere og dele kunnskap som skaper forståelse og påvirker adferd som gir en tryggere digital hverdag.

Status: NorSIS nådde flere mennesker med et mer målrettet og forenklet budskap i 2020 enn tidligere. Spesielt i 2020 har vi jobbet mye med formidling, uttrykk og kommunikasjon mot målgruppene. Vi har også satset mer på video, herunder videoportalen SecFlix, for å tilby veiledning og fagstoff på en mer engasjerende og lett tilgjengelig måte.

10 Oppsummering: Nøkkeltall og resultater

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har fastsatt flere målsettinger for tilskuddet til NorSIS i 2020. Tabellen gir en oversikt over aktiviteten i 2020 og en indikasjon på utviklingen fra tidligere år.

Resultatindikator	2018	2019	2020
Tilskudd fra JD som andel av samlet driftsbudsjett	61,18 %	58,23 %	61 %
Gjennomsnittlig antall publiserte nettsaker per uke	2,4	2,5	1,9
Antall pressemeldinger, NTB (tatt i regelmessig bruk fra februar 2020)			20
Medieeksponering med antall omtaler	1402	1489	1952
Antall nye veiledninger på nettvett.no og slettmeg.no	10	21	49*
Antall nye kurs på nettvett.no	1	3	5
Antall brukere/sidevisninger nettvett.no	229 061 / 463 374	338 479 / 635 263	429 826 / 789 966
Antall brukere/sidevisninger norsis.no	88 277 / 224 533	83 687 / 197 708	78 900 / 183 074
Antall brukere/sidevisninger slettmeg.no	251 306 / 960 305	342 975 / 876 817	283 117 / 705 208
Antall personer som har fått hjelp fra slettmeg.no	5935	54497	5253
Antall brukere/sidevisninger SecFlix (lansert 1. oktober 2020)			65 332 / 349 265
Nasjonal sikkerhetsmåned, antall ansatte i e-opplæring/ antall virksomheter	256 144 / 365	238 011 / 691	205 927 / 672
Nasjonal sikkerhetsmåned, antall partnere	23	34	24
Antall konferanser og seminarer arrangert	9	12	3
Antall foredrag/deltakelse i podcaster etc.	47	45	22

* 25 av veiledningene er eksempler på digitale svindler

Årsregnskap 2020

Norsk Senter For Informasjonssikring

Resultatregnskap
Balanse
Noter til regnskapet

Norsk Senter For Informasjonssikring
RESULTATREGNSKAP FOR 2020

	Note	2020	2019
DRIFTSINNEKTER OG KOSTNADER			
Salgsinntekt	3	16 501 691	17 514 510
Annen driftsinntekt		10 875	910
Sum driftsinntekter		16 512 566	17 515 420
Varekostnad		905 983	1 317 606
Lønnskostnad	2	9 579 081	10 894 595
Avskrivning varige driftsmidler	4	13 144	13 144
Annen driftskostnad	2	6 042 549	4 733 600
Sum driftskostnader		16 540 756	16 958 945
DRIFTSRESULTAT		-28 190	556 474
Finansinntekt og finanskostnad			
Annen renteinntekt		35 231	47 993
Annen finansinntekt		9 652	5 675
Annen rentekostnad		-1 349	-3 453
Annen finanskostnad		-1 241	-432
Resultat av finansposter		42 293	49 782
ÅRSRESULTAT		14 104	606 257
OVERFØRINGER			
Avsatt til annen egenkapital	6	14 104	606 257
SUM OVERFØRINGER		14 104	606 257

Norsk Senter For Informasjonssikring
BALANSE PR. 31. DESEMBER 2020

	Note	2020	2019
EIENDELER			
Varige driftsmidler			
Inventar og utstyr	4	36 146	49 290
Sum varige driftsmidler		36 146	49 290
SUM ANLEGGSMIDLER		36 146	49 290
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer		1 190 309	68 596
Andre fordringer		139 924	732 241
Sum fordringer		1 330 233	800 836
Betalingsmidler			
Bankinnskudd og kontanter	5	8 833 758	8 732 161
Sum betalingsmidler		8 833 758	8 732 161
SUM OMLØPSMIDLER		10 163 991	9 532 997
SUM EIENDELER		10 200 137	9 582 287

Norsk Senter For Informasjonssikring
BALANSE PR. 31. DESEMBER 2020

	Note	2020	2019
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	6	6 464 426	6 450 322
Sum opptjent egenkapital		6 464 426	6 450 322
SUM EGENKAPITAL		6 464 426	6 450 322
GJELD			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		174 509	951 523
Skyldige offentlige avgifter		756 884	1 018 846
Annen kortsiktig gjeld		2 804 318	1 161 596
Sum kortsiktig gjeld		3 735 711	3 131 965
SUM GJELD		3 735 711	3 131 965
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		10 200 137	9 582 287

Gjøvik, 15.03.2021

_____
Bjørn Erik Thon
styremedlem

_____
Kristine Beitland
styremedlem

_____
Nils Kalstad
styremedlem

_____
Hans-Henrik Merckoll
styreleder

_____
Lars Rognås
styremedlem

_____
Karoline Hultman Tømte
styremedlem

_____
Lars-Henrik Bakke Gundersen
daglig leder

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og NRS 8 - God regnskapsskikk for små foretak. Virksomheten er organisert som en forening og den ble stiftet 2. februar 2010.

Driftsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Skatt

Foreningen er unntatt beskatning.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Avskrivningsperioden for fast eiendom anskaffet etter 2009 er dekomponert i en del som gjelder råbygget og en del som gjelder faste tekniske installasjoner. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Note 2 Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor

Lønnskostnader	2020	2019
Lønninger	7 558 338	8 442 459
Arbeidsgiveravgift	1 102 243	1 349 818
Pensjonskostnader	421 065	451 885
Andre ytelser	497 435	650 433
Sum	9 579 081	10 894 595

Selskapet har i 2020 sysselsatt 12,5 årsverk.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	108 333	175 000
Annen godtgjørelse	8 366	0
Sum	116 699	175 000

Daglig leder har vært ansatt fra 01.12.2020

Tidligere daglig leder har i 2020 hatt lønn på kr 831 308, og andre ytelser kr 12 820.

Honorar til revisor eks. mva utgjør:	2020
Lovpålagt revisjon, inkl. regnskapsteknisk bistand	27 760
Regnskapsteknisk bistand	6 680
Andre attestasjonstjenester	0
Andre tjenester utenfor revisjon	3 735
Sum	38 175

Note 3 Offentlig tilskudd

Selskapet har mottatt kr 10 500 000 i grunnfinansiering. For øvrig er det mottatt prosjektstøtte på kr 1 553 500.

Note 4 Anleggsmidler

	Driftsløsøre, inventar ol.	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.20	284 974	284 974
= Anskaffelseskost 31.12.20	284 974	284 974
Akkumulerte avskrivninger 31.12.20	248 829	248 829
= Bokført verdi 31.12.20	36 146	36 146
Årets ordinære avskrivninger	13 144	13 144
Økonomisk levetid	5 år	

Selskapet leier kontorlokaler. Årets kostnad inkl felleskostnader utgjør kr 654 878.

Note 5 Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkskonto (bundne midler) er på kr. 359 825.

Note 6 Egenkapital

	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 31.12.2019	6 450 322	6 450 322
Endringer ført mot EK	0	0
Pr 01.01.2020	6 450 322	6 450 322
Årets resultat	14 104	14 104
Pr 31.12.2020	6 464 426	6 464 426

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Lars Rognås

Styremedlem

På vegne av: Norsk Senter For Informasjonssikring

Serienummer: 9578-5995-4-87782

IP: 87.248.xxx.xxx

2021-03-15 07:29:02Z

Nils Kalstad

Styremedlem

På vegne av: Norsk Senter For Informasjonssikring

Serienummer: 9578-5993-4-2125356

IP: 88.88.xxx.xxx

2021-03-15 08:38:41Z

Karoline Hultman Tømte

Styremedlem

På vegne av: Norsk Senter For Informasjonssikring

Serienummer: 9578-5995-4-87354

IP: 84.209.xxx.xxx

2021-03-15 12:10:33Z

LARS-HENRIK BAKKE GUNDERSEN

Daglig leder

På vegne av: Norsk Senter For Informasjonssikring

Serienummer: 9578-5995-4-960101

IP: 88.88.xxx.xxx

2021-03-15 18:21:31Z

Kristine Beitland

Styremedlem

På vegne av: Norsk Senter For Informasjonssikring

Serienummer: 9578-5999-4-1795242

IP: 84.212.xxx.xxx

2021-03-16 07:42:36Z

Hans-Henrik Merckoll

Styrets leder

På vegne av: Norsk Senter For Informasjonssikring

Serienummer: 9578-5998-4-1736132

IP: 81.166.xxx.xxx

2021-03-16 12:34:34Z

Bjørn Erik Thon

Styremedlem

På vegne av: Norsk Senter For Informasjonssikring

Serienummer: 9578-5999-4-1061865

IP: 93.190.xxx.xxx

2021-03-17 09:49:52Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Til årsmøtet i Norsk Senter for Informasjonssikring

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norsk Senter for Informasjonssikrings årsregnskap som viser et overskudd på kr 14 104. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dens resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om organisasjonens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at organisasjonen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Gjøvik, 15. mars 2021
Deloitte AS

Thomas Hagen Alm
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Thomas Hagen Alm

Statsautorisert revisor

På vegne av: Deloitte AS

Serienummer: 9578-5999-4-1419315

IP: 217.173.xxx.xxx

2021-03-17 11:40:49Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Teknologiveien 22

2815 Gjøvik

Org.nr. 995195003

Telefon: 40 00 58 99

www.norsis.no

post@norsis.no